

Б.М. Уалиев, И.С. Джиембетова*, А.К. Кудабаяева
М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, Тараз, Қазақстан
*e-mail: dis_indira@mail.ru

ДИЗАЙНДАҒЫ КӨРКЕМ-БЕЙНЕЛІК ҮЛГІЛЕУ ӘДІСІНІҢ ПРИНЦИПТЕРІН ЗЕРТТЕУ

Аңдатпа. Мақалада композициялық пішін құру арқылы дизайн-жобалау нысандарының көркемдік бейнелі үлгілеу әдістері қарастырылады.

Композициялық пішін қалыптастыру арқылы дизайн-жобалау объектісін көркем-бейнелі үлгілеу дизайнның негізгі әдісі болып табылады. Ол нысанды пайдалану және қабылдау жағдайы мен ортасын, сондай-ақ нысанның функцияларын, конструкциялық және әрлеу материалдарын және бұйымды дайындау технологиясын ескере отырып, тұтынушылардың белгілі бір топтарының утилитарлық және эстетикалық сұраныстарын талдау нәтижелеріне негізделеді.

Көркем-бейнелі үлгілеу - көркем жобалау тілі, көркем бейнені жасау әдісі мен құралы, ақпараттық және эмоциялық жоспардың көп аспектілі коммуникативтік феномені.

Костюм дизайнындағы көркемдік бейне - белгілі бір ортадағы адам бейнесі мен костюмнің үйлесімді бірлігі.

Ассоциативті құрамдауыш, тұжырымдамалық құрамдауыш контекстінде, сондай-ақ сәнді үрдістерді құраушы көркемдік бейнені жасау үдерісіне жаңа көзқарас, үлгілеу әдісін құрылымдауға, бұйымдарды концептуалды-бейнелі шешудің әртүрлі маңызды нюанстарымен нәтижелі жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

Сонымен, көркем бейнені жасау процесіне жаңа көзқарас үлгілеу әдісін құрылымдауға, бұйымның концептуалды-бейнелі шешімін алуға нәтижелі жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

Негізгі сөздер: дизайн, дизайн нысаны, пішінқұру, көркемдік үлгілеу, композиция, көркем стиль, жобалау үдерісі.

Кіріспе. Кәсіби жобалық дизайн-қызметі белгілі бір білім қорының болуын білдіреді, себебі, нақтылықты, идеалды үлгілерді ішінара ғана көрсететін, ал негізінен - адамның құндылықтары, мақсаттары, субъективті әлемді ойлап табу қабілетіне негізделген.

Қазіргі заманғы ғылым қоршаған әлемді тұтас қабылдау қажеттілігін енді түсініп келеді, ал мәдениет бұрыннан осындай көзқарастың «эксперименті» болып табылады. «Дизайн әлемнің тар мамандануы үдерістерімен бұзылатын тұтастығын қалпына келтіруге арналған, яғни мәдениеттің тұтастығын және оның құрылымдық толықтығын имманентті (ішкі-тән) идеал ретінде түсінеді» [1-3]. Мәдениеттің органикалық тұтастығы туралы және оның біртұтас бірлігін жүйелі талдау жолымен тану мүмкін.

Адамдардың қарым-қатынасына әлеуметтік-мәдени негізделген (белгілі бір дәрежеде) адамдардың тіршілігінің кез келген саласында кез келген техникалық өнеркәсіптік бұйым (жиынтық, ансамбль, кешен, костюм) дизайн объектісі болып саналады.

Зерттеу әдістері. Композициялық пішін қалыптастыру арқылы дизайн-жобалау объектісін көркем-бейнелі үлгілеу дизайнның негізгі әдісі болып табылады. Ол нысанды пайдалану және қабылдау жағдайы мен ортасын, сондай-ақ нысанның функцияларын, конструкциялық және әрлеу материалдарын және бұйымды дайындау технологиясын ескере отырып, тұтынушылардың белгілі бір топтарының утилитарлық және эстетикалық сұраныстарын талдау нәтижелеріне негізделеді. Дизайнның негізгі жұмыс санатына мыналар жатады: сурет, функция, морфология, технологиялық пішін, эстетикалық құндылық.

«Үлгілеу» терминінің ұзақ даму тарихы бар, нақтылықты шығармашылық субъективті көрсету үдерісін білдіреді және дизайн феноменінің, синтетикалық қызметтің генетикалық мәнін білдіреді, онда «композиция мазмұнды бейнені, қабылдау бағытын үлгілейді» [4].

Бұл кәсібилік дәрежесіне қарамастан, барлық дизайнерлік шығармашылықты біріктіретін көркем-бейнелі үлгілеу әдісінің басты мақсаты болып табылады.

Бірақ дизайн теориясында «үлгілеу», «жобалау» немесе «қалыптастыру» терминдерімен жиі алмастырылады. Оны әдетте техникалық қолөнермен, ал соңғы екеуі - шығармашылықпен байланыстырады деп болжауға болады. Бұл факт үлгілеудің гносеологиялық мүмкіндіктерін және оның тіркелуін азайтады.

Субъективті бастауда негізделген, дизайнның генетикалық тұтастығы адам мәдениетінің барлық дамуы барысында қалыптасты және оның заңдылықтары мәдениет тарихында анықталуы мүмкін. Дизайнның орталық буыны шығармашылық үрдістің әдістемесі деп танылады, белгілі бір мағынада шығармашылық үрдісті жеңілдетеді, - қарапайым күрделіні түсінуге мүмкіндік береді.

Көркем-бейнелі үлгілеу әдісін меңгеру дизайнерге мәселенің шектерін білдіретін бастапқы үлгі-идеяны табуға және оның ықтимал шешімінің табиғаты туралы болжам жасауға мүмкіндік береді, көркем-мәнерлі құралдарды шебер игеруді және авторлық дизайнерді, креативті көркем бейнелерді жасау үшін композиция заңдарын пайдалануды білдіреді.

Көзқарастың тұтастығы - үлгілеудің негізгі ұстанымы, дизайнның мәні, «оның көркем үлгісі». Тұтастықты біз дизайн-білім, кәсіби білім жүйесінің іргетасынан күтеміз.

Үлгілеу - қоршаған ортаның мінсіз көрінісі, оның үрдісі мен нәтижесін: қабылдау - түсіну - ойлау триадасымен көрсетуге болады. Үлгілеу әдістемеуғымы осындай триада, құрылымдардың қарапайымы болып табылады. Оны түсіндіру және зерттеу әдісі осы жүйені қарастыру тәсіліне байланысты. Тұтастықты жоғалтпау үшін құрылымның әрбір элементінің мәнін түсіндіру, оның тұтас үшін маңыздылығын анықтау, байланысты орнату қажет, бұл әдістің өзінің және оны білдіретін ұғымның кәсіптегі мақсатын ашатын эмердженттік қасиеттерді қалыптастыруға мүмкіндік береді [5-8].

Көркем-бейнелі үлгілеу-көркем жобалау тілі, көркем бейнені жасау әдісі мен құралы, ақпараттық және эмоциялық жоспардың көп аспектілі коммуникативтік феномены, оның тұтастығын ұйымдастыру, ол теориялық және эмпирикалық таным арасындағы буынды байланыстырушы білімді сақтауға арналған үлгі - құрылым болып табылады.

Оқуға іс-әрекет тәсілін жақтаушылар кез келген ақыл-ой әрекеттерін қалыптастыру үрдісі белгілермен, модельдермен, суреттермен жасалатын операциялардан басталатынына сенімді. Объективті білім мен ғылыми ұғымдар таным объектісін оймен трансформациялау, бұрыннан бар білім арасында жаңа байланыстар орнату негізінде құрылады.

Дизайнерлік үлгілеу - мағынаны қалыптастыру, білімді тереңдету, неғұрлым мазмұнды үлгілерге қозғалу құралы мен үрдісі болып табылады. Үлгіні талдау және синтездеу - көркем үлгілері жобалық ойлаудың логикалық базисі болып табылатын нысанды қабылдаудың, эмоционалдық түсінудің, мағынаны субъективизациялаудың психологиялық үлгілеу, эстетикалық шығармашылық тақырыбына жобалау объектісін айналдыратын жобалау әдістемесінің негізі болып табылады. Көркем-бейнелі үлгілеу, ең алдымен, шығармашылық нәтиженің эмоциялық, интуитивті және тұтас көрінісіне негізделеді.

Өмір кеңістігін қазіргі заманғы визуализациялау жағдайында дизайнға тікелей қатысты барлық заттар мен бұйымдар адамаралық қарым-қатынас процесінде маңызды орын алады. Сондықтан оларға интерактивті жүйенің элементі ретінде көзқарас неғұрлым өзекті болып табылады. Пән ортасының дизайнында оның ерекшелігіне байланысты коммуникацияның негізі концептуалды-бейнелі шешім болып табылады.

Бүгінгі таңда жасанды жасалған құндылықтар мен белгілі бір сыртқы түрге қойылатын қатаң талаптары бар әлеуметтік нақтылықта бұйымның бейнелі шешімінің ақпараттылығының мәні артады. Өмірдің қарқынды ырғағы әлеуметтік және мәртебелік санаттардың тұтас спектрін көрсететін визуалды бейнелер арқылы адамның даралығын жеткізу қажеттілігін білдіреді. Бұл үрдіс шектеулі уақытша-кеңістік аралығында әлеуметтік функциялардың белгілі бір санын орындауы тиіс «ішінара жеке тұлғаға тапсырысты» анықтайды.

Концептуалды-бейнелік шешім - бұл күрделі коммуникативтік механизм, көп деңгейлі визуалды-мағыналық құрылым, мұнда бейнелі шешімнің ақпараттылық сипаты жобалау тұжырымдамасының негізінде біріктірілген, жобалау үрдісіне жаңа тәсілдерді әзірлеуді талап ететін түрлі ассоциативті көздердің бірқатарымен анықталады [9-11].

Бұйым дизайнының өнімдерін талдау, әдетте, бейнелі шешімнің визуалды сипаттамасына тән: колористикалық, конструктивтік шешім, декорация, эстетикалық, композициялық-стильдік өлшемдерге ие. Талдау құралы ретінде модельдеудің көркемдік-бейнелі әдісінің ұстанымдарын пайдалану кезінде жобалық тұжырымдама, бейнелі шешімнің ақпараттылық сипаты, дайын бұйымдағы бейнелі шешімді материалдандыру құралдарымен ассоциативтілік қағидаттарының өзара байланысы, жобаның өзектілігі және көрерменнің бейнелі шешімді қабылдау сипаты сияқты көрсеткіштер бірінші жоспарға шығады.



1-сурет. Үлгілеудің көркемдік-бейнелеу әдісінің көрсеткіштері

Мұндай түрдегі жүйелік, кешенді талдау жүргізу мүмкіндігі заманауи сәнді бейнелердің даму динамикасын және оларды жобалау әдістерін зерттеу үшін маңызды болып табылады. Концептуалды-бейнелі шешім принциптеріне негізделі отырып, жылдам, қысқа бағытталған және толық, кешенді талдау жасауға болады. Мысалы, талдау пәні ретінде жобалық бейненің тек бір құраушысын бөліп көрсету: сәнді үрдістерді құрайтын, концептуалды немесе ассоциативті, - немесе олардың өзара байланысын зерттеу. Сондай-ақ, қандай да бір қызығушылықты туындататын бір немесе барлық спектрлерді қолдана отырып, бұйымның бейнелі шешімін жасау үрдісінде қолданылған шығармашылық және технологиялық тәсілдерге талдау жасауға болады.

Үлгілеудің көркемдік-бейнелеу әдісінің көрсеткіштері 1-суретте көрсетілген. Бұл көрсеткіштер үлгілеудің көркемдік-бейнелі әдісін қолдану кезінде дизайн нысандарын бірыңғай және тұтас шешуге ықпал етеді.

Тұжырымдамалық-бейнелі шешім жасауға қажетті шығармашылық үдерістің «технологиялары» әлі күнге дейін аз әзірленген. Қазіргі заманғы бұйымдардың тұжырымдамалық-бейнелік шешімінің құрылымы мен негізгі функцияларының күрделілігін түсінбеу дизайнерді жалғыз қол жетімді шығармашылық құралды - интуицияны қолдануға мәжбүр етеді. Бұйым заттарының бейнелік шешімін жасау үшін шабыт жеткілікті деген пікір қалыптасқан, сондықтан тұжырымдамалық-бейнелік іздеу кезеңіндегі жүйелі-аналитикалық жұмыс «интуитивтік тәсілмен» жиі ауыстырылады.

Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарының дизайн нысандарын жасау процесі 2-суретте көрсетілген.



2-сурет. Жеңіл өнеркәсіп бұйымдарының дизайн нысандарын жасау үдерістері

Бұйымдарды жобалаудың дәстүрлі әдістері белгіленген мәселелердің барлық кешенін шешпейді, ал дизайнның басқа салаларында табысты қолданылатын көркем жобалаудың қазіргі заманғы әдістері оның ерекшелігіне байланысты бұйымдардың қандай да бір санаттарын жасау саласына автоматты түрде көшіріле алмайды. Зерттеудің өзектілігі замануи талаптарға жауап беретін тұжырымдамалық-бейнелік шешімнің ақпараттылығын құру

мәселелерін кешенді шешуге мүмкіндік беретін жобалау әдісін ғылыми әзірлеу және ұғыну қажеттілігімен негізделген.

Зерттеу нәтижесі. Үлгілеудің көркемдік-бейнелі әдісі дизайнның барлық түрлеріне тән. Мысалы, костюм дизайнында, әсіресе, бұл жоғары сән деп аталатын жүйеде заттарды шығаруда көрінеді. Костюмде, басқа дизайн нысаны сияқты, тұрмыстық заттар мен мәдени дәстүрді тасымалдаушының ерекшеліктері қосылған. Бұл бірлікте екі тарап тепе-тең негізде әрекет етпейді. Костюмнің мақсатына байланысты оның көркемдігі немесе утилитарлығы басым болуы мүмкін. Тұрмыстық киімге қарағанда эстетикалық тұжырымдаманың мәнері болып табылатын жоғары сән коллекцияларының костюмдерінде бейнелі мәнерліліктің мәні күшейе түседі [1,16-20].

Костюм дизайнындағы көркемдік бейне - белгілі бір ортадағы адам бейнесі мен костюмнің үйлесімді бірлігі. Ол екі жолмен жасалады:

- пішіннің, фактураның және түстің сипатында белгілі бір тақырыппен шектелген бейнелі идеяның көрінісі арқылы;

- адам мен костюмнің тұтас көркемдік бейнесін құру арқылы.

Костюм дизайнерінің әрекеті жаңа идеялар мен бірегей шешімдерді жүзеге асыруға бағытталған. Әр түрлі стильдерді араластыру, керемет аксессуарлармен толықтыру, бір қарағанда, үйлеспейтін заттарды үйлестіру арқылы костюмдегі ең жоғары бейнеге жетеді. Мұндай тәсіл арқылы бейнелік шешім нұсқаларының шексіз санын жасауға болады.

Бұл үдерісте костюмнің негізгі функцияларын анықтауға бағытталған эстетикалық талаптар туралы да есте сақтау қажет. Мұндай функциялардың бірі болып пішіннің ақпараттылығын атауға болады. Бұйымның пішіні оның функционалдығына жауап береді. Костюм дизайнындағы пішіннің конструктивтілігі мен функционалдығы техникалық эстетиканы зерттеу объектісі болып табылады, ол затты пайдалану, оны кәдеге жарату және өндіру жайлылығы контекстінде пішіннің көркемдік мәнерлігін қарастырады.

Үлгілеудің көркемдік-бейнелі әдісі көпфункционалды жобалау құралы, әмбебап өлшемдеріне сәйкес келетін бірқатар инновациялық қасиеттерге ие, кеңінен қолдану мүмкіндігі бар кешенді жобалау жүйесі болып табылады. Бұл қазіргі заманғы жобалау құралдарын дамыту үшін маңызды нәтиже болып есептеледі.

Әдістің жобалық принциптерін пайдалана отырып, дизайнерлер жеке немесе командада жұмыс істей отырып, әр түрлі адресация, тағайындау және өндіріс тәсілдерінің жобаларын әзірлеуге мүмкіндіктері бар.

Көркемдік-бейнелі үлгілеу принциптерін қолданудың тиімділігі қазіргі заманғы әлеуметтік-мәдени шындыққа сәйкес келетін бұйымдардың концептуалды-бейнелі шешімін жасау үшін кең мүмкіндіктер ашады. Ассоциативтілік механизмдеріне негізделген жобалық әдістерді қолдану саласындағы зерттеулер заманауи дизайндағы перспективалық бағыт болып табылады.

Ассоциативті құрамдауыш, тұжырымдамалық құрамдауыш контекстінде, сондай-ақ сәнді үрдістерді құраушы көркемдік бейнені жасау үдерісіне жаңа көзқарас, үлгілеу әдісін құрылымдауға, бұйымдарды концептуалды-бейнелі шешудің әртүрлі маңызды нюанстарымен нәтижелі жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

Көркем-бейнелі үлгілеу әдісі аясында шығармашылық үдеріске жеке-тұлғалық көзқарасты қолдану саласындағы әзірлемелер заманауи дизайндағы перспективалы бағыт болып табылады және дизайнердің алдында шығармашылық үшін маңызды перспективаларды ашады [1,16-18]. Шығармашылық ізденістердің психологиялық қолайлы және нәтижелі стратегиясын таңдау мүмкіндігі, костюм дизайнерінің жеке-жеке қасиеттеріне бейімделу мүмкіндігі шығармашылық алдындағы кедергілерді жоюға, шығармашылық ізденістер процесін оңтайландыруға және дизайнердің шығармашылық әлеуетін толық көлемде ашу үшін жағдай жасауға мүмкіндік береді.

Сонымен, көркем бейнені жасау процесіне жаңа көзқарас үлгілеу әдісін құрылымдауға, бұйымның концептуалды-бейнелі шешімін алуға нәтижелі жұмыс істеуге мүмкіндік береді, 3-суретте көрсетілген.



3-сурет. Көркем бейнені жасау процесіне жаңа көзқарас

Барлық аталғандардан дизайнда дәстүрлі қолданылатын көркем-бейнелі үлгілеу әдісі принципті ерекшеленеді. «Имидждер» және «әлеуметтік рөлдер» туралы, дизайн-жоба арналуының типологиялары туралы мән-жайлардың алуан түрлілігі туралы пайымдай отырып, біз бұл мәселені қозғамай алмадық. Бірақ, енді арнау нысанды қабылдау ерекшелігінен осы нысанды тудыратын дизайнердің ойлау ерекшелігіне назар аударамыз.

Дизайнерлік әзірлеудің белгілі бір кезеңінде, әрине, болашақ нысандарын материалдық немесе виртуалды үлгілері жасалады, бірақ бұл дизайн-үдерісті кез келген өзге де заттарды жобалаумен - инженерлік, конструкторлық жобалаумен және сәулетпен біріктіреді. Бірақ шынайылықты көркем-бейнелі үлгілеу дизайны, сондай-ақ «жоғары» өнердің кез келген түрінде: сыршырай, әдебиетте, театр немесе кино өнерінде шығармашылықпен байланысты болады.

Дизайн нысандардың пәндік шығармашылығы ретінде адамдардың өмір салты мен стилін анықтайды (бір уақытта анықтау және беру). Әмбебап шығармашылық ойлаумен бейнені іздеудің кәсіби әдістемесі саласындағы байланыс ғана көрінеді [1,18-20].

Қорытынды. Дизайнды көркемдік-бейнелі үлгілеу шеберханаларда емес, компьютерде емес, жаңа ойлаудың күш-қуатын алдын ала болжау интуициясымен және байқалғанды бейнелеуге және жүйелеуге қабілеттілігімен ұштастыратын дизайнердің санасында - оның қиялында пайда болады. Кәсіби ойлау тәсілі бойынша дизайнер, әрине, еркін ойлы суретшіге, яғни шығармашылық тұлғаға жақын, бірақ шынайы дизайн мәселелерімен айналысатын дизайнер, стайлингпен немесе функционалдық дизайнмен айналысатын дизайнермен ортақ

тілді таба алмайды. Кез келген өнеркәсіптік бұйымды өндіру үшін шығармашылық қабілеттер конструкторға да, инженерге де, технологқа да, өз еңбегімен эстетикалық және утилитарлық қасиеттері жоғары қандай да бір материалдық объекті жасайтын басқа да мамандарға да қажет.

ӘДЕБИЕТТЕР

- [1] Уалиев Б.М., Формообразование казахского костюма в системе художественного проектирования. Монография «Тараз университеті» баспасы, Тараз – 2013.
- [2] Кузвесова Н. Л. История дизайна: от викторианского стиля до ар-деко: учеб. пособие для СПО / Н. Л. Кузвесова. - 2-е изд., испр. и доп. -М. : Издательство Юрайт, 2019. - 202 с.
- [3] URL: <http://web.snauka.ru/issues/2014/03/32852> (дата обращения: 22.12.2020).
- [4] Кудабаева А.К., Алибаева А. Художественно-композиционное решение костюма для волонтеров выставки «ЕХРО - 2017» // Сборник материалов международной научно-практической конференции КазГАСА декабрь, 15.12.2016 г. 148-151с.
- [5] Лакшми Бхаскаран. Дизайн и время. Стили и направления в современном искусстве и архитектуре. – М: Изд-во «АРТРОДНИК», 2016.
- [6] Розенсон И. Основы теории дизайна. Стандарт третьего поколения. Учебник для ВУЗов. Издатель Питер, 2016.
- [7] Боун Э. Дизайнер интерьера. - М.: Махаон, 2018. - 288 с.
- [8] Берман Д. DoGoodDesign: как дизайнеры могут изменить мир. - М.: Символ, 2015. - 200 с.
- [9] Дандо Паскаль. Стань модельером! Дизайнерская одежда / Паскаль Дандо. - М.: АСТ, 2018. - 640 с.
- [10] Маилян Л.Р. Справочник современного дизайнера. - Рн/Д: Феникс, 2016. - 256 с.
- [11] Мортон К. Сделай жизнь прекрасной. Потрясающие идеи для творчества от культовых дизайнеров мира моды. - М.: Одри, 2016. - 240 с.
- [12] Алексеев А. Г. - Дизайн-проектирование 2-е изд. Учебное пособие для СПО - М.: Издательство Юрайт - 2019 - 90с. - ISBN: 978-5-534-11134-7 - Текст электронный // ЭБС ЮРАЙТ - URL: <https://urait.ru/book/dizayn-proektirovanie-444529>
- [13] Браславец Л.А., Вершинин В.А., Колесникова В.В. - Техника и технология медиадизайна. Книга 2. Электронные СМИ - Издательство «Аспект Пресс» -2018. -176с.-ISBN: 978-5-534-0968-1 - Текст электронный // ЭБС ЛАНЬ - URL: <https://e.lanbook.com/book/115637>.
- [14] Лидтка Ж., Огилви Т. - Думай как дизайнер. Дизайн-мышление для менеджеров - Издательство «Манн, Иванов и Фербер» - 2015 - 240с. - ISBN: 978-5-00057-314-3 - Текст электронный // ЭБС ЛАНЬ - URL: <https://e.lanbook.com/book/62172>
- [15] Жданов, Н. В. Промышленный дизайн: бионика : учеб. пособие для вузов / Н. В. Жданов, В. В. Павлюк, А. В. Скворцов. - 2-е изд., испр. и доп. -М. :Издательство Юрайт, 2018. - 121 с.
- [16] A framework for incorporating virtual fitting into the costume design and production process/ Porterfield A., Lamar T.A.M., International Journal of Fashion Design, Technology and Education, 2021
- [17] The study of epatage image characteristics in the system of imagedesign of costume/ Korobtseva N.A., Ostrovsky Y.U.K., Shimokhina E.S./ Izvestiya Vysshikh Uchebnykh Zavedenii, Seriya Teknologiya Tekstil'noi Promyshlennosti, 2021
- [18] Analysis of the smart clothing technologies in dance costume designing
- [19] Poluchovich I.a,Zakharkevich O.a,Kuleshova S.a,Koshevko J.a,Shvets G.a,Shvets A.b. / IOP Conference Series: Materials Science and Engineering, 2021
- [20] Garment Textile Correction System Based on Artificial Intelligence under Computer Parameter Optimization Design/ Yan L.,Zhang Q.,Liu W./ Journal of Physics: Conference Series, 2021
- [21] Optimization design of electrode plate based on electrostatic adsorption and transfer used for garment fabric/ Liu L.a, b,Li X.a, b,Liu H.a, b,Li D.a, b/ Fangzhi Xuebao/Journal of Textile Research, 2021
- [22] Probabilistic Color Modelling of Clothing Items/ Al-Rawi M.,Beel J./ Lecture Notes in Electrical Engineering, 2021

[23] [Progress in garment ease design and its modeling methods] [服装松量设计及表征模型构建研究进展] Zhang Y.a, b, Li T.a, Lu Y.a, Du L.a, c, Zou F.a, c/ Fangzhi Xuebao/Journal of Textile Research, 2021

Б.М. Уалиев, И.С. Джиембетова *, А.К. Кудабаяева
Таразский региональный университет имени М.Х. Дулати, Тараз, Казахстан
*e-mail: dis_indira@mail.ru

ИССЛЕДОВАНИЕ ПРИНЦИПОВ ХУДОЖЕСТВЕННО-ОБРАЗНОГО МЕТОДА МОДЕЛИРОВАНИЯ В ДИЗАЙНЕ

Аннотация. В статье рассматриваются методы художественно-образного моделирования объектов дизайн-проектирования путем создания композиционной формы.

Художественно-образное моделирование объекта дизайн-проектирования с формированием композиционной формы является основным методом проектирования. Она основывается на результатах анализа утилитарных и эстетических запросов определенных групп потребителей с учетом условий и среды эксплуатации и приемки объекта, а также функций объекта, конструктивных и отделочных материалов и технологии изготовления изделия.

Художественно-образное моделирование-язык художественного проектирования, метод и средство создания художественного образа, многоаспектный коммуникативный феномен информационно-эмоционального плана.

Художественный образ в дизайне костюма-гармоничное единство образа человека и костюма в определенной среде.

Новый подход к процессу создания художественного образа в контексте ассоциативной составляющей, концептуальной составляющей, а также модных тенденций, позволяет структурировать метод моделирования, продуктивно работать с различными важными нюансами концептуально-образного решения изделий.

Таким образом, новый подход к процессу создания художественного образа позволяет структурировать метод моделирования, продуктивно работать над получением концептуально-образного решения изделия.

Ключевые слова: дизайн, объекты дизайна, формообразование, художественное моделирование, композиция, стиль, процесс проектирования.

B.M. Ualiyev, I.S. Jiyembetova*, A.K. Kudabayeva
M.Kh. Dulaty Taraz Regional University, Taraz, Kazakhstan
*e-mail: dis_indira@mail.ru

THE STUDY OF THE PRINCIPLES OF THE ART-SHAPED METHOD OF MODELING IN DESIGN

Abstract. The article discusses the methods of artistic and figurative modeling of design design objects by creating a compositional form.

Artistic and figurative modeling of the design design object with the formation of a compositional form is the main design method. It is based on the results of the analysis of utilitarian and aesthetic requests of certain groups of consumers, taking into account the conditions and environment of operation and acceptance of the object, as well as the functions of the object, structural and finishing materials and manufacturing technology of the product.

Artistic and figurative modeling is the language of artistic design, a method and means of creating an artistic image, a multidimensional communicative phenomenon of information and emotional plan.

An artistic image in costume design is a harmonious unity of the image of a person and a costume in a certain environment.

A new approach to the process of creating an artistic image in the context of the associative component, the conceptual component, as well as fashion trends, allows you to structure the modeling method, work productively with various important nuances of the conceptual and figurative solution of products.

Thus, a new approach to the process of creating an artistic image allows you to structure the modeling method, work productively to obtain a conceptual and figurative solution of the product.

Key words: design, design objects, shaping, artistic modeling, composition, style, design process.